

Hà Nội, ngày 15 tháng 4 năm 2023

Số: NNHM-02/TDMB/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA
BẮC
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 4/2023 đến tháng 6/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 2 tháng qua

Trong tháng 2/2023, độ ẩm không khí trung bình trong tháng dao động trong khoảng 70-86%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 260-386°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 80-83mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 7-90mm; Nhiệt độ tối cao trung bình dao động trong khoảng 21-28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình dao động trong khoảng 13-19°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-2,0oC, có nơi cao hơn. Tổng lượng mưa cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 10-30mm, có nơi cao trên 50mm, đặc biệt tại Mẫu Sơn cao 128mm, tuy nhiên các tỉnh như Sơn La, Hòa Bình, Hà Giang và một số nơi tại Bắc Bộ có TLM thấp hơn từ 5-15mm.

Trong tháng 3/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 82-88%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 411-459°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96-99mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 2-46mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 25-28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-21°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0oC. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 10-30mm.

Trong tháng 2/2023, đã xảy ra 01 trận dông lốc, kèm mưa đá trong ngày 04/2/2023 tại thành phố Điện Biên Phủ (tỉnh Điện Biên) làm nhiều nhà dân bị

tốc mái, nhiều biến hiệu, cây xanh đô thị bị gãy đổ và một số thiệt hại khác về rau màu, cây trồng. Trong tháng 2/2023, đã xuất hiện 03 đợt KKL và các ngày 13/2, 19/2 và 24/2; trong đó, đáng chú ý là đợt KKL ngày 24/2 có cường độ mạnh đã gây ra mưa, mưa nhỏ rải rác ở khu vực Bắc Bộ. Trong tháng 3/2023, xảy ra 01 trận dông lốc kèm theo mưa đá vào ngày 19/3 tại huyện Mường Ảng, huyện Điện Biên của tỉnh Điện Biên đã gây nhiều thiệt hại về nhà ở, nông nghiệp và lâm nghiệp. Trong tháng 3 đã xuất hiện 03 đợt KKL vào các ngày 12-13/3, ngày 25/3 và KKL tăng cường yếu vào ngày 27/3. Các đợt KKL đều gây trời rét tại khu vực Bắc Bộ. Trong tháng, xuất hiện 01 đợt nắng nóng diện rộng diễn ra vào các ngày: Từ ngày 22-23/3, tại khu vực Tây Bắc Bộ (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 2/2023	Tháng 3/2023
Độ ẩm không khí (%)	70-86	70-87
Nhiệt độ tối cao (°C)	21-28	24-29
Nhiệt độ tối thấp (°C)	13-19	16-20
Tích ôn hữu hiệu (°C)	260-386	326-434
Mưa hữu hiệu (mm)	7-90	6-57
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	80-83	93-96

Lúa Chiêm Xuân trong khu vực ở các giai đoạn cây – hồi xanh – đẻ nhánh – đẻ nhánh rộ - đứng cái – phân hóa đòng. Trong tháng 2 và tháng 3, khu vực Trung du miền núi phía Bắc liên tục chịu ảnh hưởng của không khí lạnh khiến cho nền nhiệt độ của khu vực ở mức thấp, lượng mưa không đáng kể khiến cho cây lúa sinh trưởng kém do thiếu nước (nhất là các diện tích lúa trong giai đoạn đẻ nhánh và phân hóa đòng). Bên cạnh đó, trong thời gian qua, trên khu vực đã xuất hiện 2 trận dông lốc kèm theo mưa đá tại tỉnh Điện Biên vào các ngày 04/2 và ngày 19/3 đã gây thiệt hại cho một số diện tích lúa trong khu vực. Ốc bươu vàng, chuột, sâu cuốn lá nhỏ, bệnh đạo ôn lá...

Cây ăn quả (nhãn, vải) trong 2 tháng qua phổ biến trong giai đoạn phát triển lộc – ra hoa. Do ảnh hưởng của không khí lạnh khiến cho nền nhiệt độ của khu vực ở mức thấp, trời nhiều mây, âm u, có mưa phùn và sương mù rải rác đã khiến cho nhiều sâu bệnh phát triển và gây hại cho cây ăn quả (nhãn, vải) như bệnh sương mai, bệnh thán thư. Ngoài ra, trong thời gian qua, trên địa bàn tỉnh Điện Biên đã xảy ra 2 đợt đông lộc kèm theo mưa đá đã gây ảnh hưởng đến một số diện tích hoa ra sớm trên cây ăn quả (nhãn, vải).

2. Dự báo

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 21-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 14-27°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 4 dao động trong khoảng 272-525°C; trong tháng 5 dao động trong khoảng 302-593°C; trong tháng 6 dao động trong khoảng 281-627°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 4 dao động trong khoảng 30-104mm; trong tháng 5 dao động trong khoảng 90-112mm, trong tháng 6 dao động trong khoảng 105-116mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 64-88%; Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 89-111mm; Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 68% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%.

Nhiệt độ trung bình trong tháng 4/2023 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; từ tháng 5-6/2023 nhiệt độ trung bình có xu hướng cao hơn khoảng 0,5°C so với TBNN cùng thời kỳ. Từ tháng 4-6/2023: Tổng lượng mưa phổ biến xấp xỉ TBNN, riêng khu Tây Bắc tháng 4 thấp hơn từ 10-20%. Cuối tháng 3 nắng nóng cục bộ xuất hiện ở khu vực; sau đó gia tăng về cường độ vào tháng 4-5/2023. Từ nay đến tháng 5/2023, bão và ATNĐ ít có khả năng xuất hiện trên Biển Đông, khoảng từ nửa cuối tháng 6 có khả năng bão hoặc ATNĐ xuất hiện trên khu vực Biển Đông. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 4/2023	Tháng 5/2023	Tháng 6/2023
Độ ẩm không khí (%)	64-89	74-87	84-89
Nhiệt độ tối cao (°C)	22-30	22-32	21-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	14-24	16-26	16-27
Tích ôn hữu hiệu (°C)	272-525	302-593	281-627
Mưa hữu hiệu (mm)	30-104	90-112	105-116
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	89-100	97-107	100-111
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-68 ÷ 2%	-12 ÷ 2%	2%

Trong giai đoạn tới, lúa Chiêm Xuân phổ biến trong giai đoạn cuối đẻ nhánh – làm đòng – trở bông – chín – thu hoạch; Lúa Mùa trong giai đoạn xuống giống gieo cấy – bén rễ hồi xanh. Trong tháng 4 và tháng 5, khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng, sẽ giúp cho cây lúa chín đều đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc thu hoạch các diện tích lúa chín; tuy nhiên, do ảnh hưởng của nắng nóng và ít mưa khiến nhiều nơi trên khu vực có khả năng xảy ra tình trạng thiếu nước (mức độ thiếu hụt nước so với nhu cầu ở nhiều nơi có thể lên đến 68%). Để đảm bảo cho cây lúa sinh trưởng tốt, người dân chủ động nguồn nước để tưới bổ sung cho cây lúa nhằm đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng khoảng 5cm đối với các diện tích lúa Chiêm Xuân từ giai đoạn làm đòng – chín; trong những đợt tưới nước, cần căn cứ vào tình hình sinh trưởng của từng ruộng lúa để xác định thời điểm và lượng phân bón đón đòng hợp lý; những diện tích lúa trước khi trở bông có thể bón thêm một đợt phân bón lá để giúp cây lúa trở - thoát nhanh và tăng độ chắc mẩy của hạt. Trong tháng 6, lượng mưa trên toàn khu vực cơ bản đáp ứng đủ nhu cầu về nước của cây lúa; từ nửa cuối tháng 6 trở đi, trên khu vực biển Đông có khả năng xuất hiện bão/ATNĐ; để kịp thời có các biện pháp ứng phó trong trường hợp có bão/ATNĐ xảy ra và ảnh hưởng đến khu vực, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các bản tin dự báo về diễn biến – đường đi – cường độ của bão/ATNĐ (nếu có). Trong thời gian tới, thời tiết của khu vực có nhiều diễn biến thất thường, có nắng nóng đan xen với những mưa rào và dông sẽ là điều kiện thuận lợi cho các đối tượng như bệnh đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn, bệnh lem lép

hạt... gây hại trên cây lúa Chiêm Xuân; trên lúa Mùa, cần chú ý các đối tượng như ốc brou vàng, bệnh nghệt rễ, rầy di trú...

Cây ăn quả (nhãn, vải) trong thời gian tới phổ biến trong các giai đoạn đậu quả - phát triển quả - chín – thu hoạch. Dự báo, trong tháng 4 và tháng 5, trên khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng, lượng mưa hữu hiệu trong tháng 4 dao động trong khoảng 30-104mm, trong tháng 5 dao động trong khoảng 90-112mm; mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 68% so với nhu cầu). Do đó, trong quá trình chăm sóc, người dân cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây nhãn, vải (trong khi tưới cần lưu ý tưới vào sáng sớm hoặc chiều mát khi nhiệt độ ngoài trời đã giảm, đồng thời tiết hành tưới thường xuyên để ổn định độ ẩm trong đất nhằm tránh cho cây nhãn, vải bị sốc nước trong trường hợp xuất hiện mưa to). Sang tháng 6, lượng mưa trên toàn khu vực cơ bản đảm đã bảo nhu cầu về nước cho cây trồng, một vài nơi lượng mưa có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%; nửa cuối tháng 6, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện trên biển Đông và ảnh hưởng đến khu vực, cần tranh thủ thu hoạch các diện tích vải sớm, chủ động giăng néo cây quả và thực hiện các biện pháp ứng phó khi có bão/ATNĐ. Trong thời kỳ tới, cần chú ý các đối tượng như bọ xít nâu, sâu đục cuống quả, bệnh thán thư, bệnh sương mai... phát triển và gây hại trên nhiều vùng trồng cây ăn quả (nhãn, vải) trong khu vực.

Tin phát ngày: 15/4/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/7/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng